

Undervisningsministeriet
Styrelsen for undervisning og kvalitet
Att. Kim Andersen

20.04.2018

Emne: Høringssvar – Bekendtgørelse om uddannelsesparathedsvurdering, uddannelsesplaner og procedurer ved valg af ungdomsuddannelse.

Dansk Friskoleforening vil gerne takke for muligheden for at udtale sig om det foreliggende udkast.

Vi har i denne sammenhæng en stor interesse i at sikre rammer og muligheder for særligt de prøve- og karakterfri skoler, og kan ved gennemlæsning konstatere, at de rammer, som bekendtgørelsen indeholder, for netop denne måde at være skole på, som udgangspunkt fremgår tydeligt. Derfor skal der lyde en ros for det.

Vi finder det essentielt, at man fastholder, synliggør og sikrer rammerne og mulighederne for at lave prøvefri skoler. Dette for at skabe tryghed omkring de skoler, eleverne og forældre, der bakker op om denne skoleform, i en tid, hvor den offentlige debat er præget af fokus på karakterer og resultater.

Vi så gerne, at elever fra prøvefrie skoler sidestilles med elever med folkeskolens afgangsprøve, der har retskrav på optagelse på ungdomsuddannelser. Derfor foreslår vi, at elever fra prøvefrie skoler – såfremt de opfylder betingelserne for at være berettiget - kan komme ind på deres ønskede uddannelse.

Derudover vil vi advokere for, at betingelserne og mulighederne for at opfylde kravene for at være berettiget til at blive optaget på en ungdomsuddannelse også sidestilles i det omfang, det er muligt.

Dansk Friskoleforening har bemærkninger til følgende punkter i ”bekendtgørelse om uddannelsesparathedsvurdering, uddannelsesplaner og procedurer ved valg af ungdomsuddannelse”:

Ad § 3, stk. 2 og 3 og andre steder: ”..., hvis eleven har et gennemsnit på mindst X i de afsluttende standpunktskarakterer efter afrunding.”

Bemærkninger:

- Det er uklart, hvad der menes med afrunding af standpunktskaraktererne? Er det til nærmeste hele tal, eller hvordan tænkes det udført i praksis? – det bør entydigt fremgå, hvilken procedure der foretages ved ”afrunding”.

Ad § 9: om helhedsvurdering.

Bemærkninger:

- Det anses som positivt, at der er en tydelig ansvarsfordeling for helhedsvurderingen jf. § 9, stk. 1.
- Det anses som positivt, at der gives muligheder for, at usædvanligt høje praksisfaglige forudsætninger sammenholdt med nødvendige fagkompetencer, kan danne grundlag for at en elev vurderes uddannelsesparat jf. § 9, stk. 3.

Ad § 18, stk. 7: ”Elever, som ikke skal aflægge de afsluttende prøver i 9. eller 10. klasse...”

Bemærkninger:

- Det fremgår, at de elever, som er omfattet af bestemmelsen, herunder elever på prøvefri skoler, som har søgt enten en gymnasial- eller en erhvervsuddannelse ”kan indkaldes til en tidlig optagelsesprøve”, og at denne ikke kan afholdes før den 5. juni i året, hvor eleverne forlader grundskolen.
- Det er for skolerne vigtigt, at optagelsesprøven kan afholdes så tidligt som muligt, og da vi ikke ser hindringer for dette, kan optagelsesprøverne pålægges afholdt endnu tidligere – for eksempel i

forbindelse med skriftlige prøver primo maj. Dette kan samtidig indskærpes over for ungdomsuddannelserne.

I forlængelse af bemærkningerne ønsker Dansk Friskoleforening at udfordre bekendtgørelsens rammer og opfordre til en række tiltag vedrørende de praktiske forhold om optagelse på ungdomsuddannelser i forhold til elever fra de prøvefrie skoler, samt en løsningsmulighed derfor:

- **Et eller to forsøg**
 - Elever, som kommer fra skoler, som afholder folkeskolens afgangsprøve, har to muligheder for at blive optaget på deres ønskede ungdomsuddannelse. Ved optagelse på gymnasiet kan de blive optaget ved enten at opnå retskrav igennem opfyldelse af en række betingelser jf. gymnasielovens §§ 7-10, eller ved at blive optaget på baggrund af en konkret vurdering jf. gymnasielovens § 11.
 - Elever fra prøvefrie skoler har derimod kun én chance, som består af den konkrete vurdering i gymnasielovens § 11.
 - Det bør overvejes, hvordan elever fra prøve- og karakterfrie skoler sikres ligestillede muligheder, så også disse elever får mere end én mulighed for optagelse.
- **Placering af optagelsesprøver**
 - I forlængelse af ovenstående bør man også overveje muligheden for, hvis den enkelte skole ønsker det, at afholde optagelsesprøven på den prøvefrie skole, navnlig da prøven er centralt stillet og derfor som udgangspunkt uafhængigt af ungdomsuddannelsesstedet.
 - Da der kun er én mulighed for optagelsesprøve, kan det have afgørende betydning for at yde en god og rimelige præstation, at denne finder sted i vante og trygge rammer – i lighed med afvikling af folkeskolens afgangsprøver.
- **Uddannelsesparathedsvurderingens anvendelse i optagelsesprocessen**
 - Det fremgår ikke tydeligt, hvorledes en uddannelsesparathedsvurdering anvendes i processen for den faktiske optagelse på en ungdomsuddannelse fra en prøvefrie skole. Processen er ens, uanset om eleven er vurderet parat eller ej.
 - Det bør overvejes, om uddannelsesparathedsvurderingen bør tillægges en særlig værdi ved netop de prøvefrie skoler, så elever fra de prøvefrie skoler, som er vurderet uddannelsesparate, ikke sidestilles i optagelsesprocessen med de ikke-uddannelsesparate fra skoler med prøver.

Elever fra prøvefrie skoler er, som fremført ovenfor, ikke ligestillet med elever fra skoler, der afholder folkeskolens afgangsprøve. Dette på trods af, at prøvefrie skoler jf. friskoleloven skal stå mål med undervisningen i folkeskolen. Forudsætningerne for at gennemføre grundskolen med de nødvendige kompetencer, uanset om eleven går på en prøvefrie skole eller ej, er derfor sikret gennem loven og tilsynet med overholdelsen deraf. Elever fra prøvefrie skoler forlader grundskolen med en personlig, skriftlig evaluering af fagligt niveau sammenlagt med en vurdering af en række andre kundskaber og menneskelige kompetencer. Vi opfordrer til, at denne grundige evalueringsform valideres på niveau med folkeskolens afgangsprøve, og at den uddannelsesparathedsvurdering, som de pågældende fagpersoner har udarbejdet, dermed tages i betragtning.

Dansk Friskoleforening anbefaler, at der opstilles alternative og rimelige betingelser for elever fra prøvefrie skoler, så disse elever, i lighed med elever fra andre grundskoler, kan opnå retskrav på optagelse på ungdomsuddannelser. Vi foreslår, at det kun er i de tilfælde, hvor eleven fra prøvefrie skoler ikke erklæres uddannelsesparat, at en optagelsesprøve tages i brug.

Vi deltager meget gerne i det videre arbejde og står gerne til rådighed for yderligere.

Med venlig hilsen
på foreningens vegne

Peter Bendix Pedersen
Formand

Søren Stein Brinck
Sekretariatsleder